

Khánh Hỷ nên biết! Thiện nam thiện nữ nào ưa thích lắng nghe lời dạy Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như vậy, nghe xong thọ trì, đọc tụng thông suốt, siêng năng tu học, tư duy đúng lý, tuyên thuyết, khai thị, dạy bảo, truyền trao cho các thiện nam thiện nữ thuộc Bồ-tát thừa thì nên biết người ấy đã từng gần gũi chư Phật trong quá khứ. Người nào nghe nói Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này và nghe xong thọ trì, đọc tụng thông suốt, siêng năng tu học, tư duy đúng lý thì người ấy cũng đã từng tuyên thuyết, khai thị, dạy bảo, truyền trao cho người khác.

Khánh Hỷ nên biết! Thiện nam thiện nữ này đã từng trông các căn lành ở vô số cõi Phật trong quá khứ, cho nên đời này họ có thể làm được việc này. Thiện nam thiện nữ này liền nghĩ: Trước đây Ta không theo Thanh văn, Độc giác chỉ nghe nói Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này mà quyết chỉ theo Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác để nghe dạy Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như vậy. Trước đây Ta không trông căn lành đối với Thanh văn, Độc giác mà quyết chỉ trông các căn lành đối với Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác. Nhờ nhân duyên đó, ngày nay Ta được nghe Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này, ưa thích, thọ trì, đọc tụng thông suốt, siêng năng tu học, suy nghĩ đúng lý, giảng rộng cho mọi người không có mệt mỏi nhàm chán.

Khánh Hỷ nên biết! Thiện nam thiện nữ nào ưa thích lắng nghe Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, nghe xong thọ trì, đọc tụng thông suốt, siêng năng tu học, tư duy đúng lý, hoặc nghĩa, hoặc văn, hoặc pháp, hoặc ý, hoặc giới luật, họ đều có thể thông đạt thì thiện nam thiện nữ này hiện đang thấy tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác.

Khánh Hỷ nên biết! Thiện nam thiện nữ nào nghe dạy nghĩa lý sâu xa của Bát-nhã ba-la-mật-đa liền sanh lòng tin hiểu trong sạch, không hủy báng, không bị ngăn trở, phá hoại thì các thiện nam tử, thiện nữ npon này đã từng cúng dường vô lượng chư Phật phát nguyện rộng lớn, trông các căn lành ở chỗ các đức Phật và cũng được vô lượng thiện tri thức chon chánh hộ trì.

Khánh Hỷ nên biết! Thiện nam thiện nữ nào có thể trông các căn lành vào ruộng phước thù thắng của Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, tuy chắc chắn sẽ đạt được hoặc quả Thanh văn, hoặc quả Độc giác, hoặc quả Như Lai nhưng muốn chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thì cần phải thông suốt nghĩa lý Bát-nhã ba-la-mật-

đa sâu xa, tu hành bố thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa; an trụ vào nội Không cho đến vô tính tự tính Không; an trụ vào chơn như cho đến cảnh giới bất tư nghi; an trụ vào Thánh đế khô, tập, diệt, đạo; tu hành bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo; tu hành bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc; tu hành tám giải thoát cho đến mười biến xứ; tu hành pháp môn giải thoát không, pháp môn giải thoát vô tướng, vô nguyện; tu hành Cực hỷ địa cho đến Pháp vân địa; tu hành pháp môn Đà-la-ni, pháp môn Tam-ma-địa; tu hành năm loại mắt, sáu phép thần thông; tu hành mười lực Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng; tu hành pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả; tu hành trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng làm cho được viên mãn.

Khánh Hỷ nên biết! Đại Bồ-tát nào khéo thông suốt nghĩa lý Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, tu hành bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa làm cho được viên mãn, như vậy cho đến tu hành trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng làm cho được viên mãn. Đại Bồ-tát nào trụ ở địa vị Thanh văn hoặc Độc giác mà không chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thì không có việc đó. Vì vậy, các Đại Bồ-tát nào muốn chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thì phải khéo thông đạt nghĩa lý sâu xa của Bát-nhã ba-la-mật-đa, tu hành bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa làm cho được viên mãn, như vậy cho đến tu hành trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng cũng làm cho được viên mãn.

Vì thế, này Khánh Hỷ! Ta đem Bát-nhã ba-la-mật-đa giao phó cho ông, ông nên thọ trì, đọc tụng thông suốt, chính xác, đừng để quên mất.

Khánh Hỷ nên biết! Trừ kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này, nếu ai thọ trì các kinh khác mà Ta đã giảng dạy, giả sử họ có quên mất thì tội ấy còn nhẹ, nhưng đối với kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa này, nếu không thọ trì trọn vẹn cho đến quên mất một câu thì tội ấy rất nặng.

Khánh Hỷ nên biết! Đối với kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, người nào có thể thọ trì cho đến một câu không để quên mất thì thu được vô lượng phước đức. Còn nếu đối với kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, người nào không thọ trì trọn vẹn cho đến quên mất một câu thì mắc tội rất nặng ngang với phước nói trước. Vì thế này Khánh Hỷ, Ta đem kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa ân cần giao phó cho ông. Ông phải thọ trì, đọc tụng cho thông suốt và chính xác,

tư duy đúng lý và giảng rộng cho người khác nghe, phân biệt, khai thị giúp cho người nghe hoàn toàn hiểu rõ ý nghĩa của nó, để họ có thể diễn giải đúng lý cho người khác nghe.

Khánh Hỷ nên biết! Đối với kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, thiện nam tử, thiện nữ nơn nào thọ trì, đọc tụng hoàn toàn thông suốt, tư duy đúng lý, giảng rộng cho người khác nghe thì chính là thọ trì nắm giữ quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà tất cả các vị Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác trong quá khứ, hiện tại, vị lai đã chứng đắc.

Khánh Hỷ nên biết! Thiện nam tử, thiện nữ nơn nào phát sanh tâm thanh tịnh, hiện đến chỗ Ta và muốn dâng đủ loại vòng hoa vi diệu, hương xoa, hương bột, y phục, anh lạc, tràng phan, lộng báu, âm nhạc, đèn sáng cúng dường, cung kính, tôn trọng khen ngợi không hề nhàm chán, mệt mỏi thì đối với kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa người ấy phải hết lòng lắng nghe, thọ trì, đọc tụng hoàn toàn thông suốt, tư duy đúng lý, giảng rộng cho người khác, hoặc lại biên chép, trang điểm bằng châu báu, thường dùng đủ loại vòng hoa vi diệu, hương xoa, hương bột, y phục, anh lạc, tràng phan, lộng báu, âm nhạc, đèn sáng để cúng dường, cung kính, tôn trọng khen ngợi không được biếng nhác.

Khánh Hỷ nên biết! Thiện nam tử, thiện nữ nơn nào cúng dường, cung kính, tôn trọng, ca ngợi Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa thì chính là cúng dường, cung kính, tôn trọng, ca ngợi Ta, cũng là cúng dường, cung kính, tôn trọng, ca ngợi tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác hiện đang thuyết pháp ở mười phương thế giới và cũng là cúng dường, cung kính, tôn trọng, ca ngợi chư Phật ở quá khứ, vị lai.

Khánh Hỷ nên biết! Thiện nam tử, thiện nữ nơn nào nghe nói Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa như vậy, phát sanh lòng tin trong sạch, cung kính tôn trọng thì chính là đem lòng tin trong sạch, cung kính tôn trọng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác trong quá khứ, vị lai, hiện tại đã chứng đắc.

Khánh Hỷ! Nếu người cung kính, tôn trọng và tin tưởng ở Ta thì phải chí thành tha thiết cung kính, tôn trọng, tin tưởng ở Bát-nhã ba-la-mật-đa cho đến một câu cũng đừng để quên mất.

Khánh Hỷ! Việc giao phó Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này cho các ông, tuy có vô lượng lý do nhưng Ta chỉ nói tóm gọn. Như Ta đã là đại sư của các ông thì phải biết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng là đại sư của các ông. Nếu các ông cùng trời, người cung kính, tôn trọng Ta thì cũng phải cung kính, tôn trọng Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa.

Vì vậy, này Khánh Hỷ! Ta dùng vô số phương tiện thiện xảo giao phó kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cho ông, ông phải thọ trì đừng để quên mất. Nay ở trước trời, người, A-tu-la và vô số đại chúng, Ta đem Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này giao phó cho ông.

Khánh Hỷ! Nay Ta nói thật với ông: Các hữu tình có lòng tin trong sạch muốn không xả bỏ Phật, không xả bỏ Pháp, không xả bỏ Tăng lại muốn không xả bỏ quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà chư Phật đời quá khứ, vị lai, hiện tại đã chứng đắc thì cần phải không xả bỏ Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa. Đó chính là pháp mà chư Phật chúng tôi dạy dỗ truyền trao cho các đệ tử.

Khánh Hỷ nên biết! Thiện nam thiện nữ nào ưa thích lắng nghe Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa, thọ trì, đọc tụng hoàn toàn thông suốt, tư duy đúng lý, đem vô lượng pháp môn giảng rộng cho người khác, phân biệt, khai thị, chỉ bày, an lập giúp họ hiểu rõ và siêng năng tu học thì thiện nam thiện nữ này mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và gần được viên mãn trí nhất thiết trí. Vì sao? Khánh Hỷ! Quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đã chứng đắc đều dựa vào Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này mà được thành tựu.

Khánh Hỷ nên biết! Chư Phật đời quá khứ, vị lai, hiện tại đều dựa vào Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này để thành tựu quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vì thế này Khánh Hỷ! Đại Bồ-tát nào muốn chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề thì cần phải siêng năng tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này. Vì sao?

Khánh Hỷ! Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa là mẹ của các Đại Bồ-tát vì đã sanh ra các vị Đại Bồ-tát.

Khánh Hỷ nên biết! Đại Bồ-tát nào siêng năng tu học bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tấn, tịnh lự, Bát-nhã ba-la-mật-đa thì mau chứng quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vì thế này Khánh Hỷ! Ta đem sáu pháp Ba-la-mật-đa giao phó cho ông, ông phải thọ trì cho đúng đừng để quên mất. Vì sao? Vì sáu pháp Ba-la-mật-đa này là kho pháp vô tận của các vị Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, tất cả Phật Pháp đều được sanh ra từ nơi đó.

Khánh Hỷ nên biết! Pháp yếu mà chư Phật đời hiện tại, quá khứ, vị lai đã nói đều được lưu xuất từ kho pháp vô tận là sáu pháp Ba-la-mật-đa.

Khánh Hỷ nên biết! Chư Phật đời quá khứ, hiện tại và vị lai đều nương vào kho pháp vô tận là dựa vào sáu pháp Ba-la-mật-đa để chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Khánh Hỷ nên biết! Chư Phật và chúng Thanh văn đời hiện tại, quá khứ, vị lai đều dựa vào kho pháp vô tận là sáu pháp Ba-la-mật-đa siêng năng tu học mới nhập diệt vào cõi Vô dư y diệu Niết-bàn.

Lại nữa Khánh Hỷ! Giả sử các ông nói pháp Thanh văn cho các chúng sanh thuộc Thanh văn thừa và nhờ pháp này mà tất cả hữu tình ở ba ngàn đại thiên thế giới đều chứng quả A-la-hán thì chưa phải là vì Ta mà làm những việc đệ tử Phật cần làm. Nếu các ông có thể giảng nói một câu pháp tương ứng với Bát-nhã ba-la-mật-đa cho các chúng sanh thuộc Bồ-tát thừa nghe thì mới chính là vì Ta mà làm công việc người đệ tử Phật cần làm và Ta rất tùy hỷ đối với việc này hơn là việc các ông giáo hóa tất cả hữu tình trong ba ngàn đại thiên thế giới để cho họ đều đắc quả A-la-hán.

Lại nữa Khánh Hỷ! Giả sử tất cả hữu tình ở ba ngàn đại thiên thế giới nhờ người khác chỉ dạy nên đồng thời đều được thân người và đều chứng đắc quả A-la-hán; theo ý ông thì tất cả phước có được nhờ bố thí, nhờ trì giới và nhờ tu tập của tất cả các vị A-la-hán đó có nhiều không?

Khánh Hỷ thưa:

- Rất nhiều thưa Thế Tôn. Phước nghiệp ấy là vô lượng, vô số.

Phật bảo Khánh Hỷ:

- Nếu có đệ tử Thanh văn nào có thể vì Đại Bồ-tát giảng nói pháp tương ứng với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa trải qua một ngày đêm thì thu được lượng phước đức nhiều hơn phước kia rất nhiều.

Khánh Hỷ nên biết! Không cần đến một ngày đêm chỉ cần một ngày, lại không cần đến một ngày, chỉ cần nửa ngày, lại không cần đến nửa ngày, chỉ cần một giờ, lại không cần đến một giờ chỉ cần qua một bữa ăn, lại không cần đến một bữa ăn chỉ cần trong chốc lát, lại không cần đến trong chốc lát chỉ cần trong khoảnh khắc, lại không cần đến trong khoảnh khắc chỉ cần trong nháy mắt, Thanh văn nào có thể giảng nói pháp tương ứng với Bát-nhã ba-la-mật-đa cho các Đại Bồ-tát nghe thì thu được một lượng phước đức lớn hơn phước đức trước rất nhiều. Vì sao? Vì phước đức mà Thanh văn này thu được hơn hẳn công đức của tất cả Thanh văn, Độc giác.

Lại nữa Khánh Hỷ! Nếu Đại Bồ-tát giảng nói pháp Thanh văn cho các chúng sanh thuộc Thanh văn thừa, giả sử nhờ pháp này tất cả hữu tình trong ba ngàn đại thiên thế giới đều chứng đắc quả A-la-hán, đều đầy đủ các loại công đức thù thắng thì theo ý ông nhờ nhân duyên này Đại Bồ-tát đó thu được nhiều phước đức không?

Khánh Hỷ thưa:

- Rất nhiều, thừa Thế Tôn, phước đức mà Đại Bồ-tát này thu được là vô lượng vô biên.

Phật bảo Khánh Hỷ:

- Đại Bồ-tát nào giảng nói pháp tương ưng với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cho các thiện nam thiện nữ thuộc Thanh văn thừa, Độc giác thừa hoặc Vô thượng thừa suốt một ngày đêm thì thu được lượng phước đức hơn phước nói ở trước rất nhiều.

Khánh Hỷ nên biết! Không cần đến một ngày đêm chỉ cần một ngày, không cần đến một ngày, chỉ cần nửa ngày, lại không cần đến nửa ngày, chỉ cần một giờ, lại không cần đến một giờ chỉ cần trong khoảng một bữa ăn, lại không cần đến khoảng thời gian một bữa ăn chỉ cần trong chốc lát, lại không cần trong chốc lát chỉ cần trong khoảnh khắc, lại không cần trong khoảnh khắc chỉ cần trong nháy mắt, Đại Bồ-tát này có thể giảng nói pháp tương ưng với Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cho các thiện nam thiện nữ thuộc ba thừa thì thu được phước đức hơn phước đức trước vô lượng vô số. Vì sao? Vì pháp thí tương ưng với Bát-nhã ba-la-mật-đa hơn hẳn tất cả pháp thí tương ưng với Thanh văn, Độc giác và các công đức của nhị thừa. Vì sao? Vì Đại Bồ-tát này tự cầu quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, cũng đem pháp tương ưng với đại thừa để khai thị, dạy dỗ và khích lệ giúp các hữu tình không còn thối lui đối với quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Khánh Hỷ nên biết! Đại Bồ-tát này tự tu bố thí Ba-la-mật-đa, cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa, cũng dạy người khác tu bố thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa; tự tu bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo, cũng dạy người khác tu bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh đạo; tự an trụ vào nội Không cho đến vô tính tự tính Không, cũng dạy người khác trụ vào nội Không cho đến vô tính tự tính Không; tự an trụ vào chơn như cho đến cảnh giới bất tư nghì, cũng dạy người khác an trụ vào chơn như cho đến cảnh giới bất tư nghì; tự an trụ vào Thánh đế khổ, tập, diệt, đạo, cũng dạy người khác an trụ vào Thánh đế khổ, tập, diệt, đạo; tự tu bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc, cũng dạy người khác tu bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc; tự tu tám giải thoát cho đến mười biến xứ, cũng dạy người khác tu tám giải thoát cho đến mười biến xứ; tự tu pháp môn giải thoát không, vô tướng, vô nguyện, cũng dạy người khác tu pháp môn giải thoát không, vô tướng, vô nguyện; tự tu Bồ-đề địa, cũng dạy người khác tu Bồ-đề địa; tự tu tất cả pháp môn Đà-la-ni, pháp môn Tam-ma-địa, cũng dạy người khác tu tất cả pháp môn Đà-la-ni, pháp

môn Tam-ma-địa; tự tu năm loại mắt, sáu phép thần thông, cũng dạy người khác tu năm loại mắt, sáu phép thần thông; tự tu mười lực Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng, cũng dạy người khác tu mười lực Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng; tự tu ba mươi hai tướng Đại sĩ và tám mươi vẻ đẹp, cũng dạy người khác tu ba mươi hai tướng Đại sĩ và tám mươi vẻ đẹp; tự tu pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả, cũng dạy người khác tu pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả; tự tu trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng, cũng dạy người khác tu trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng; tự tu tất cả các hạnh của Đại Bồ-tát, cũng dạy người khác tu tất cả các hạnh của Đại Bồ-tát; tự tu quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật, cũng dạy người khác tu quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật; tự tu trí nhất thiết trí, cũng dạy người khác tu trí nhất thiết trí; nhờ nhân duyên này căn lành tăng trưởng và không thể có việc người ấy bị thối chuyển đối với quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Bấy giờ, bốn chúng vây quanh Như Lai, Ngài khen ngợi Bát-nhã ba-la-mật-đa và giao phó cho Khánh Hỷ. Sau khi Tôn giả Khánh Hỷ thọ trì, trước tất cả hội chúng lớn: trời, rồng, dạ-xoa, cho đến nhơn và phi nhơn... Như Lai hiện năng lực thần thông khiến cho họ đều thấy ở cõi nước trang nghiêm ấy, Thanh văn, Bồ-tát đang vây quanh đức Như Lai Bất Động, nghe Ngài giảng nói pháp vi diệu. Chúng Thanh văn tăng ở cõi ấy đều là A-la-hán đã hết lậu hoặc không còn phiền não, được thật sự tự tại, tâm hoàn toàn giải thoát, giống như ngựa hay đã được điều phục hoặc như rồng lớn đã làm việc cần làm, đã hoàn tất việc cần hoàn tất, bỏ các gánh nặng xuống, đạt được tự lợi, dứt sạch các kiết sử, chánh trí giải thoát, tâm được tự tại, rốt ráo bậc nhất. Chúng Bồ-tát tăng ở cõi ấy đều thấy suốt, đạt được Đà-la-ni và có công đức trí huệ biện tài vô ngại giống như biển lớn. Sau đó Thế Tôn liền thu thần lực lại làm cho cả hội chúng trời, rồng, dạ-xoa cho đến nhơn và phi nhơn... không còn thấy Như Lai Bất Động, cùng Thanh văn, Bồ-tát và các đại chúng khác ở cõi Phật trang nghiêm kia. Vì chúng hội và cõi nước trang nghiêm của đức Phật ấy chẳng phải là đối tượng của nhãn căn ở cõi này. Vì sao? Vì Phật thu thần lực nên không còn duyên để thấy viễn cảnh ấy nữa.

Khi ấy, Phật bảo cụ thọ Khánh Hỷ:

- Ông có còn thấy cõi nước và chúng hội của Như Lai Bất Động Ứng Chánh Đẳng Giác không?

Khánh Hỷ đáp:

- Con không còn thấy vì việc ấy chẳng phải là đối tượng của con mắt này.

Phật bảo Khánh Hỷ:

- Giống như cõi nước và chúng hội của Như Lai kia chẳng phải là cảnh giới mà con mắt ở cõi này có thể thấy được, nên biết các pháp cũng lại như vậy, chúng chẳng phải là cảnh giới mà nhãn căn có thể thấy được. Pháp chẳng thể thực hành pháp, pháp chẳng thấy pháp, pháp chẳng biết pháp, pháp không thể chứng đắc pháp.

Khánh Hỷ nên biết! Tánh của tất cả các pháp đều không thể thực hành, không thể thấy, không thể biết, không thể chứng, không lay động, không tạo tác. Vì sao? Vì tất cả các pháp đều như hư không không có tác dụng, người lấy và vật được lấy đều có tánh viển ly. Do tất cả các pháp đều không thể nghĩ bàn, người nghĩ bàn và vật được nghĩ bàn đều có tánh xa lìa, vì tất cả các pháp đều như huyễn là do các duyên hòa hợp giả có, vì tất cả các pháp không có người tạo ra và thọ nhận, vọng hiện giống như là có và không chắc thật.

Khánh Hỷ nên biết! Đại Bồ-tát nào có thể thực hành như vậy, có thể thấy như vậy, có thể biết như vậy, có thể chứng như vậy là thực hành Bát-nhã ba-la-mật-đa và cũng không chấp trước tướng các pháp này.

Khánh Hỷ nên biết! Đại Bồ-tát nào học như vậy là học Bát-nhã ba-la-mật-đa. Khánh Hỷ nên biết! Đại Bồ-tát nào muốn chứng đắc tất cả Ba-la-mật-đa, muốn mau được viên mãn thì phải học Bát-nhã ba-la-mật-đa. Vì sao? Vì trong các môn học, môn học này là hơn hết, là thù thắng, là tôn quý, là cao cả, là diệu, là vi diệu, là tối thượng, là vô thượng, vô đẳng, vô đẳng đẳng, làm lợi ích an lạc tất cả hữu tình, làm nơi trông cậy cho tất cả hữu tình không nơi trông cậy, là nơi quay về nương tựa cho tất cả hữu tình không nơi quay về nương tựa, là nơi hướng đến cho những người không chỗ hướng đến, là nhà cửa cho người không nhà cửa, là nơi cứu giúp cho những người không ai cứu giúp; chư Phật Thế Tôn khai mở, ca ngợi việc tu học Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Khánh Hỷ nên biết! Nếu các Đại Bồ-tát và chư Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác an trụ trong pháp học này thì có thể dùng ngón tay phải, hoặc ngón chân phải nhắc ba ngàn đại thiên thế giới đặt ở phương khác, hoặc đem về chỗ cũ mà các hữu tình ở trong đó không hay biết, không bị tổn hại, không run rẩy. Vì sao? Vì oai lực công đức của Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa không thể nghĩ bàn. Khánh Hỷ nên

biết! Chư Phật và các chúng Đại Bồ-tát trong quá khứ, hiện tại, vị lai nhờ học Bát-nhã nên đều đạt được sự hiểu biết vô ngại.

Vì vậy này Khánh Hỷ! Trong các môn học Ta nói môn học Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này là hơn hết, là thù thắng, là tôn quý, là cao cả, là diệu, là vi diệu, là tối thượng, là vô thượng, vô đẳng, vô đẳng đẳng.

Khánh Hỷ nên biết! Các hữu tình nào muốn nắm bắt số lượng và bờ mé của Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa thì cũng như người ngu muốn nắm lấy số lượng và bờ mé của hư không. Vì sao? Vì công đức của Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa là vô lượng, vô biên.

Khánh Hỷ nên biết! Ta quyết không nói công đức thù thắng của Bát-nhã ba-la-mật-đa như danh từ... là có hạn lượng, bờ mé. Vì sao? Vì tất cả danh từ, câu nói, văn tự là pháp có hạn lượng, còn công đức thù thắng của Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa chẳng phải là pháp có hạn lượng, chẳng phải danh từ, câu nói, văn tự có thể đo lường công đức thù thắng của Bát-nhã ba-la-mật-đa, cũng chẳng phải công đức thù thắng của Bát-nhã ba-la-mật-đa là thứ được pháp kia đo lường.

Khi ấy, Khánh Hỷ bạch Phật:

- Bạch Thế Tôn! Vì sao nói Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa là vô lượng?

Phật bảo Khánh Hỷ:

- Vì tánh của Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa là vô tận nên Ta nói là vô lượng, vì tánh xa lìa nên Ta nói là vô lượng, vì tánh tịch tịnh nên Ta nói là vô lượng, vì đúng thật tế nên nói là vô lượng, vì như không nên nói là vô lượng.

Khánh Hỷ nên biết! Tất cả chư Phật Thế Tôn ở quá khứ, vị lai, hiện tại đều học Bát-nhã ba-la-mật-đa hoàn toàn viên mãn, chứng đắc quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, giảng giải khai thị cho các hữu tình nhưng Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này vẫn vô cùng tận. Vì sao? Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa cũng giống như hư không, là vô tận vậy. Hữu tình nào muốn biết hết Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa tức là muốn biết hết bờ mé của hư không. Khánh Hỷ nên biết! Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; nội Không cho đến vô tính tự tính Không chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; chơn như cho đến cảnh giới bất tư nghì chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; Thánh đế khổ, tập, diệt, đạo chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; bốn niệm trụ cho đến tám chi thánh

đạo chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; bốn tịnh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; tám giải thoát cho đến mười biến xứ chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; pháp môn giải thoát không, vô tướng, vô nguyên chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; Cự hỷ địa cho đến Pháp vân địa chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; tất cả pháp môn Đà-la-ni, pháp môn Tam-ma-địa chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; năm loại mắt, sáu phép thần thông chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; mười lực Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; ba mươi hai tướng Đại sĩ, tám mươi vẻ đẹp chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; pháp không quên mất, tánh luôn luôn xả chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; trí nhất thiết, trí đạo tướng, trí nhất thiết tướng chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; tất cả các hạnh của Đại Bồ-tát chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của chư Phật chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận; trí nhất thiết trí chẳng phải đã cùng tận, chẳng phải đang cùng tận, chẳng phải sẽ cùng tận. Vì sao? Vì những pháp này không sanh, không diệt cũng không đứng yên, không dời đổi, thì làm sao có sự tạo ra và có sự cùng tận.

Bấy giờ, Thế Tôn hiện ra tướng lưỡi dài rộng che khắp khuôn mặt, sau đó thu tướng lưỡi vào lại, rồi bảo Khánh Hỷ:

- Nếu người nào có tướng lưỡi như vậy thì có nói lời hư dối không?

Khánh Hỷ đáp:

- Không thưa Thế Tôn.

Phật bảo Khánh Hỷ:

- Từ nay trở đi ông phải vì bốn chúng giảng rộng Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này, phân biệt, khai thị, chỉ bày, an lập giúp họ dễ hiểu.

Khánh Hỷ nên biết! Trong kinh Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này có giảng rộng tất cả các pháp Bồ-đề phần và các pháp tướng. Vì vậy tất cả các chúng sanh cầu Thanh văn thừa, Độc giác thừa và cầu Vô thượng thừa đều dựa vào pháp môn Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa đã được dạy để thường siêng năng tu học, đừng sanh nhàm chán, mệt

mỏi. Ai thường siêng năng tu học như vậy thì sẽ mau chứng đắc pháp mà mình mong cầu.

Lại nữa Khánh Hỷ! Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa là pháp có thể ngộ nhập tất cả pháp tướng, có thể ngộ nhập tất cả văn tự, có thể ngộ nhập pháp môn Đà-la-ni. Các Đại Bồ-tát nên thường siêng năng tu học pháp môn Đà-la-ni này. Nếu Đại Bồ-tát nào thọ trì pháp môn Đà-la-ni này thì mau có thể chứng đắc tất cả biện tài và sự hiểu biết vô ngại.

Khánh Hỷ nên biết! Kinh điển Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này chính là kho pháp vô tận của chư Phật Thế Tôn đời quá khứ, vị lai, hiện tại. Vì vậy Ta phải bảo ông một cách rõ ràng: người nào thọ trì đọc tụng, hoàn toàn thông suốt Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này và tư duy đúng lý tức là thọ trì quả vị Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề của tất cả chư Phật ở quá khứ, vị lai, hiện tại.

Khánh Hỷ nên biết! Ta nói Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này là đôi chân vững chắc có thể đi trên đường giác ngộ, cũng là đại Đà-la-ni của Phật pháp vô thượng. Nếu các ông có thể thọ trì Đà-la-ni là Bát-nhã ba-la-mật-đa sâu xa này, tức là gìn giữ tất cả Phật pháp làm cho không quên mất và làm lợi ích lớn cho các hữu tình đến tận đời vị lai.